

zástavní právo pro pohledávku jeho věřitelky Pavlíny V-ové, která se ho vzdala, již neexistuje, a jeho nemovitost již jest prosta tohoto břemena, což je právě s hlediska § 37 ex. ř. právem, činícím další exekuci nepřipustnou.

Čís. 7549.

Žaloba, by byla prohlášena za nepřipustnou a zastavena z a j i š ť o v a c í exekuce proto, že zanikl exekuční titul, na jehož základě byla povolena, jest přípustnou.

Zajišťovací exekuci lze zrušiti jen tehdy, byla-li současně s prohlášením neplatnosti nebo neúčinnosti rozsudku nebo s jeho zrušením zajištěná pohledávka právoplatně oduznána nebo současně právoplatně zjištěn její zánik. Nestací však, že rozsudek, tvořící exekuční titul, byl odvolacím soudem zrušen podle § 496 c. ř. s. a věc vrácena prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Rv I 1388/27.)

Žalovanému byla povolena proti žalující firmě exekuce ku zajištění peněžité pohledávky. Vzhledem k tomu, že rozsudek prvního soudu, pohledávku přiznávající, byl usnesením odvolacího soudu ohledně 8.030 Kč zrušen a prvému soudu nařízeno, by, vyčkaje pravomoci, dále ve věci jednal a rozhodl, domáhala se žalující firma zastavení zajišťovací exekuce ohledně 8.030 Kč. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Pokud se týče otázky přípustnosti opoziční žaloby proti exekuci k zajištění, budiž podotčeno: Že exekuce k zajištění jest pravou exekucí, plyne již z nadpisu druhého dílu prvního oddílu exekučního řádu, jenž zní: O exekučních úkonech k zajištění pohledávek peněžitých (exekuce k zajištění). Mezi právními důvody, na jichž základě může býti exekuce povolena a vykonána, jsou jmenovány v § 370 ex. ř. i konečné rozsudky tuzemských soudů civilních, než nabudou právní moci nebo než uplyne lhůta k plnění. Způsob těchto listin jest týž jako listin výslovně označených v § 1 čís. 1 ex. ř. »jako exekuční tituly«. Rovněž mluví § 375 první odstavec ex. ř. v doslovu novely výslovně o exekučních titulech jako listinách, na jichž základě může býti povolena a vykonána exekuce k zajištění. Nikoliv pouze v nadpisu k §§ 370 a násl. ex. ř., nýbrž i v §§ 370 až 377 ex. ř. jsou označeny úkony přicházející v tomto řízení v úvahu jako »úkony exekuční«. Jako takové exekuční úkony uvádějí se zabavení předmětů movitého majetku, knihovní záznam zástavního práva na nemovitostech nebo na právech na nich váznoucích, vnučená správa nebo když byla zabavena dlužníková pohledávka a s odkladem jejího vymáhání bylo by spojeno ohrožení její dobytosti neb ztráta postižných práv proti třetím osobám, přikázání zabavené pohledávky k vybrání, tedy tytéž exekuční úkony, jež jsou uvedeny v §§ 249, 294, 296, 325, 331 ex. ř.; §§ 88 ex. ř.

a § 38 písm. a) knih. zák.; §§ 97 a násl., §§ 308 a násl. a § 327 ex. ř. Ten, v jehož prospěch se toto řízení povoluje a vykonává, jmenován jest v § 377 ex. ř. »vymáhajícím věřitelem«, používá se tudíž totéž označení, jehož se v § 3 ex. ř. používá pro stranu oprávněnou k nároku na základě exekučního titulu zmíněného v §§ 1 a násl. ex. ř. Ten, proti němuž řízení směřuje, jmenuje se v § 372 ex. ř. »dlužníkem«, (stranou povinnou), totéž označení, jako v § 6 ex. ř. při exekuci uhražovací. §§ 376, 377 ex. ř. mluví o odpadnutí, opomenutí, omezení a zrušení povolených (vykonaných) exekučních úkonů. Soud povoláný k provedení tohoto řízení nazývá se v § 375 novel. ex. ř. jako při uhražovací exekuci §§ 17 a násl. ex. ř. »soudem exekučním«. Z těchto vývodů plyne, že exekuce k zajištění peněžitých pohledávek, exekuce zajišťovací jest pravou exekucí. § 35 ex. ř., který jedná o opoziční žalobě, o námitkách uplatňovaných žalobou proti nároku, mluví zcela všeobecně o exekučním řízení, nerozlišuje mezi exekucí uhražovací a exekucí ku zajištění. Poněvadž tu není opačných zákonných ustanovení, nelze rozuměti, proč by dlužník nemohl použití i v řízení o exekuci k zajištění obranného prostředku opoziční žaloby, ač jsou zde předpoklady § 35 ex. ř., a byl by z toho vyloučen, zejména když podmínky žaloby podle § 35 ex. ř. mohou nastati i v řízení zajišťovacím. Nutno tedy uznati přípustnost opoziční žaloby ve smyslu § 35 ex. ř. i při zajišťovací exekuci podle §§ 370 a násl. ex. ř. Ovšem má dlužník podle §§ 376 a 377 ex. ř. po ruce ještě druhý obranný prostředek. Může z důvodů tamtéž uvedených požadovati pominutí, odpadnutí, omezení a zrušení povolených nebo vykonaných exekuč. úkonů k zajištění pouhou žádostí nebo návrhem, aniž by bylo potřebí žaloby. Z ustanovení §§ 370 a násl., obzvláště pak z ustanovení §§ 376 a 377 ex. ř. nelze však souditi, že skutečnosti, zastavující nebo zrušující zajišťovací exekuci musí nadejiti jedině a pouze návrhem. Z doslovu a ze smyslu §§ 376 a 377 ex. ř. s ohledem na doslov a účel § 35 ex. ř. to nijak nenásleduje. Jest tu souběžnost ustanovení §§ 35 a 40 ex. ř. na jedné straně a § 35 a §§ 376, 377 ex. ř. na druhé straně. Ovšem otázka nutnosti a účelnosti žaloby opoziční místo pouhého návrhu ve formě žádosti bude hledíc k ustanovení § 41 c. ř. s. míti význam, poněvadž podle tohoto zákonného předpisu jest nahraditi pouze útraty vzešlé vedením sporu, jež jsou k účelnému domáhání se práva a právní obrany nutné. Závažnost uplatňovaného žalobního nároku: Jest zjištěno, že exekuční titul, na jehož základě exekuční jednání byla povolena a provedena, nebyl ještě právoplatně zrušen, ani odstraněn, poněvadž proti rozhodnutí odvolacího soudu dovolání pokud se týče dovolací rekurs byl podán a poněvadž rozhodnutí nejvyššího soudu ještě zde není. Rozhodnutí odvolacího soudu není proto konečným, lze je napadnouti a jest v souzeném případě skutečně napadáno. Rozhodnutím odvolacího soudu nebyl rozsudek prvního soudu s konečnou platností ani potvrzen ani zrušen. Také rozhodnutí odvolacího soudu jest pendentním až do rozhodnutí nejvyššího soudu a projevuje účinek zachovávací nebo zrušovací teprve po rozhodnutí nejvyššího soudu. Že rozsudek prvního soudu ještě trvá a nebyl ještě odstraněn, vyplývá z toho, že rozsudek prvního soudu odstraněním roz-

hodnutí odvolacího soudu a potvrzením rozsudku prvního soudu nejvyšším soudem ihned může nabýti a nabyt by vlastnosti exekučního titulu ve smyslu § 1 ex. ř., schopného nejen k povolení a k výkonu exekuce zajišťovací, nýbrž ku povolení a provedení exekuce uhražovací. S druhé strany plyne z §§ 376 čís. 3 ex. ř., že provedení povolených exekučních úkonů na návrh nemá nastati a že již provedené exekuční úkony mají býti zrušeny, když peněžitá pohledávka, k jejímuž prospěchu exekuce byla povolena, věřiteli byla právoplatně oduznána neb když její zánik právoplatně bude zjištěn. Tomu tak není v souzeném případě, jakž bylo doličeno, poněvadž právoplatně o osudu pohledávky žalovaného bude uznáno teprve nejvyšším soudem, pokud se týče potvrzením rozhodnutí odvolacího soudu teprve po konečném právoplatném vyřízení sporu vráceného prvnímu soudu. Podle toho nemůže usnesení odvolacího soudu ve smyslu § 496 čís. 3 c. ř. s. platiti za právoplatné oduznání nároku, poněvadž odvolací soud podle §§ 499, 479 c. ř. s. ve zrušovacím usnesení nařídil, že s položením roku před prvním soudem jest vyčkati až zmíněné usnesení odvolacího soudu vejde v moc práva a takové usnesení odvolacího soudu podle § 519 čís. 3 jest napadatelné, pročež právní moc ještě nenastoupila.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání uplatňující jen dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s. není opodstatněno. Žalobkyně ani nenamítala, že zanikl nárok, pro který zajišťovací exekuce byly povoleny (§ 35 ex. ř.), ani nečinila námitek proti povolení těchto exekucí (§ 36 ex. ř.), nýbrž domáhá se toho, by zajišťovací exekuce, povolené žalovanému usnesením krajského soudu ze dne 9. března 1926, ohledně 8.030 Kč s 6% úroky od 20. září 1924 a útrat prvé stolice byly prohlášeny za nepřipustny a ohledně těchto nároků byly zastaveny proto, že zanikl exekuční titul, na jehož základě byly povoleny. Žaloba tato jest přípustna (§ 402 ex. ř. a § 39 čís. 5 ex. ř.), ale není opodstatněna. Nejvyšší soud vyslovil a blíže odůvodnil již v rozhodnutí sb. n. s. čís. 1743, že zajišťovací exekuci lze zrušiti jen tehdy, byla-li současně s prohlášením neplatnosti nebo neúčinnosti rozsudku nebo s jeho zrušením zajištěná pohledávka právoplatně oduznána nebo současně právoplatně zjištěn její zánik. To se však v tomto případě nestalo, jelikož rozsudek, tvořící exekuční tituly, byl odvolacím soudem zrušen podle § 496 c. ř. s. a spisy vráceny do prvé stolice k jednání a rozhodnutí. V takovém případě slušelo by zamítnouti návrh podle § 376 čís. 3 ex. ř., a nemůže výsledek býti příznivějším pro odpůrce, když místo návrhu podal žalobu.

Čís. 7550.

Šicí stroj jest podle § 251 čís. 6 ex. ř. vyloučen z exekuce, třebaž dlužnice neměla živnostenského oprávnění k provozování své (drobné) živnosti; záleží jen na tom, zda skutečně živnost provozuje.